

oraz przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855).

§ 25. 1) Budowle, których wartość uwzględniona została przy udzielaniu pożyczki, powinny być ubezpieczone od ognia w jednej z instytucji wskazanych przez Ministra Skarbu, co najmniej do wysokości sumy, równej ich wartości szacunkowej, przyjętej przez Bank, z zastrzeżeniem że wynagrodzenie asekuracyjne wypłacone będzie właścicielowi tylko za zgodą Banku. Bank może zażądać dokonania ubezpieczenia w walucie złotej.

2) Bank jest upoważniony zarządzić ubezpieczenie na rachunek dłużnika i pobrać wynagrodzenie w razie pogorzele.

§ 26. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Reform Rolnych: *L. Kozłowski*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

Minister Rolnictwa: *Leon J. Połczyński*

594.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 lipca 1931 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie zaliczenia poszczególnych miast do II-ej klasy miejscowości pod względem wymiaru akcyzowych opłat patentowych.

Na podstawie załącznika do artykułu 83 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 289) zarządza się co następuje:

§ 1. Miasta: Kraśnik, Krasnystaw i Sokołów-Podlaski w województwie lubelskim zalicza się do II-ej klasy miejscowości pod względem wymiaru akcyzowych opłat patentowych od zakładów sprzedaży trunków, wymienionych w załączniku do art. 83 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 289).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia ogłoszenia.

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

595.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: SPRAW WENĘTRZNYCH I SKARBU

z dnia 30 lipca 1931 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Komunikacji w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowej).

Na podstawie art. 3, 4 a, 6 pkt. 4, 22 i 26 ustawy przeciwalkoholowej z dnia 21 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 423) zarządza się co następuje:

§ 1. Wypuszczanie do wolnego obrotu zarówno wytworzonych w kraju jak sprowadzonych z zagranicy napojów alkoholowych o zawartości ponad 45° alkoholu jest wzbronione.

Zakłady przemysłowe, wyrabiające napoje alkoholowe przeznaczone na wywóz zagranicę o mocy wyższej niż 45° powinny złożyć odpowiednie deklaracje celem uzyskania pozwolenia właściwych władz na wyrób tych napojów.

Moc wyrobów przeznaczonych na wywóz zagranicę nie podlega ograniczeniom.

§ 2. Spirytus pejsachowy, wyrobiony z melasy, powinien posiadać moc nie niższą, niż 95°.

Wyroby pejsachowe z melasy i z owoców nie mogą zawierać ponad 45° alkoholu.

§ 3. Przechowywanie w naczyniach otwartych, podawanie i sprzedaż do spożycia na miejscu wszelkiego spirytusu, w tem spirytusu pejsachowego, w miejscach detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych z wyszynkiem jest wzbronione; zakaz ten nie dotyczy sprzedaży w naczyniach zamkniętych spirytusu do użytku domowego, oraz spirytusu pejsachowego w miejscowościach, w których niema miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych bez wyszynku.

§ 4. Przez fuzle w znaczeniu artykułu 1 ustawy rozumieć należy odpadowe produkty, otrzymywane przy destylacji spirytusu surowego.

§ 5. Detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych w rozumieniu ustawy przeciwalkoholowej stanowi sprzedaż takich napojów w ilościach określonych w art. 75 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 289).

§ 6. Za miejsca detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych w znaczeniu art. 3 ustawy uważać należy koncesjonowane zakłady detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości ponad 4½% alkoholu, zarówno z wyszynkiem, jak bez wyszynku.

§ 7. Ustala się następujące kontyngenty miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych dla poszczególnych województw:

1) woj. białostockie	600
2) „ kieleckie	1100
3) „ krakowskie	2050
4) „ lubelskie	800
5) „ lwowskie	2150
6) „ łódzkie	925
7) „ nowogrodzkie	375
8) „ poleskie	350
9) „ pomorskie	1450
10) „ poznańskie	2700
11) „ stanisławowskie	800
12) „ śląskie	3000
13) „ tarnopolskie	1000
14) „ warszawskie	975
15) „ wileńskie	425
16) „ wołyńskie	725
17) m. st. Warszawa	575

Ilość obecnie istniejących w poszczególnych województwach miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych powinna być najdalej do dnia 1 lipca 1932 r. dostosowana do normy, ustalonej w niniejszym paragrafie.

§ 8. Izby Skarbowe w porozumieniu z właściwymi wojewodami i po zasięgnięciu opinii właściwych wydziałów wojewódzkich względnie komisji do walki z alkoholizmem podzielią w terminie do dnia 1 października 1931 r. ustalone w § 7 niniejszego rozporządzenia kontyngenty detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych na poszczególne miasta i gminy wiejskie. Przy powyższym rozdziale należy uwzględnić miasta i gminy wiejskie, w których obowiązuje zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających więcej niż 4½% alkoholu. O odpowiednie ilości zmniejsza się, na czas trwania uchwał o zakazie, kontyngent wojewódzki, określony w § 7 niniejszego rozporządzenia.

Ustalone dla poszczególnych miast i gmin wiejskich ilości miejsc sprzedaży będą podane do publicznej wiadomości w drodze obwieszczeń we właściwych Dziennikach Wojewódzkich.

Przy zmianach terytorjalnych w podziale wojewódzkim dane terytorjalne jednostki administracyjne (miasta, gminy wiejskie) zachowują swoje kontyngenty miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, odpowiednio powiększając, względnie zmniejszając, ustalone w § 7 kontyngenty wojewódzkie.

§ 9. Restauracją kolejową w rozumieniu art. 4 ustawy jest przedsiębiorstwo gastronomiczne, znajdujące się na dworcu kolejowym, upoważnione i obowiązane do podawania wszelkich potraw gorących, natomiast bufetem kolejowym jest przedsiębiorstwo, które może podawać tylko zimne potrawy, oraz ciepłe przekąski i napoje.

§ 10. Węzłową jest stacja, leżąca na styku dwóch linii kolejowych, zarówno normalno — jak wąskotorowych.

Graniczną jest ostatnia stacja, leżąca na terytorjum Rzeczypospolitej, na której przeprowadza się

odprawę paszportową i celną. Końcową jest ostatnia stacja danej linii kolejowej, niełączącej się z inną linią kolejową.

§ 11. Restauracjom i bufetom kolejowym nie wolno podawać (wynosić) napojów alkoholowych, zawierających więcej niż 4½% alkoholu, do pociągów i wogóle poza lokal restauracyjny, względnie bufetowy; podawanie przez wagony restauracyjne takich napojów do spożycia poza samym wagonem restauracyjnym jest również niedozwolone.

§ 12. Sprzedaż i podawanie przez restauracje i bufety kolejowe napojów alkoholowych, zawierających ponad 4½% alkoholu jest zakazane:

- a) w dni świąteczne od godziny 6-ej do 14-ej,
- b) po upływie pół godziny po odejściu lub przyjeździe ostatniego wieczorowego względnie nocnego pociągu osobowego i wcześniej niż na godzinę przed przyjazdem lub odejściem pierwszego pociągu osobowego rano.

§ 13. Wyszynk napojów alkoholowych, zawierających ponad 4½% alkoholu, w wagonach restauracyjnych dozwolony jest w tych godzinach, w ciągu których wagon restauracyjny włączony jest do pociągu, którego pasażerowie mają z niego korzystać — z tem jednak, że wyszynk nie może być rozpoczęty wcześniej, niż po 15 minutach od chwili odjazdu pociągu ze stacji wyjściowej, względnie ze stacji, na której wagon restauracyjny został do pociągu włączony; oraz winien być zakończony na 15 minut przed przybyciem na stację końcową, lub stację na której dany wagon restauracyjny zostaje od pociągu odczepiony.

§ 14. Koncesje na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych w restauracjach i bufetach kolejowych wydawane będą na czas trwania umowy o dzierżawę danej restauracji lub bufetu kolejowego. Z chwilą wygaśnięcia umowy koncesja na sprzedaż napojów alkoholowych w restauracji, względnie bufecie kolejowym, wygasa równocześnie bez osobnego wypowiedzenia lub powiadomienia ze strony władz skarbowych.

§ 15. W portach lotniczych i na stacjach autobusowych nie mogą się mieścić miejsca sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających ponad 4½% alkoholu.

§ 16. Głosowanie powszechne mieszkańców gminy, przewidziane w art. 6 ustawy, jest tajne, równe i bezpośrednie, a odbywa się w drodze składania do opieczętowanej przez komisję plebiscytową urny przez uprawnionych do głosowania białej kartki z napisem w języku polskim „zakaz” lub „sprzedaż”, odbitym mechanicznie lub pisanym ręcznie. Kartki z napisem „zakaz” uważa się, jako oddane za wprowadzeniem zakazu sprzedaży napojów alkoholowych w gminie, kartki zaś z napisem „sprzedaż”, jako oddane przeciw wprowadzeniu takiego zakazu.

§ 17. Przy przeprowadzaniu głosowania powszechnego mieszkańców z artykułu 6 ustawy, za-

rząd gminy: a) sprawdza legalność zgłoszonego żądania przeprowadzenia głosowania powszechnego i zawiadamia o tem właściwą władzę nadzorczą w ciągu dni 14 od dnia otrzymania żądania; b) sporządza listę uprawnionych do głosowania w ciągu dni 14 od dnia otrzymania uchwały rady gminnej, względnie żądania mieszkańców; c) wyznacza jeden lub więcej obwodów głosowania, oraz lokal głosowania dla każdego obwodu, bacząc na to, aby żaden obwód nie liczył więcej, niż 3000 uprawnionych do głosowania, oraz, by żaden z uprawnionych do głosowania nie miał dalej od miejsca zamieszkania do lokalu głosowania, aniżeli 3 klm.

W gminach zbiorowych należy ustalić obwody głosowania możliwie dla każdej miejscowości, jednak łączenie kilku osad w jeden obwód głosowania jest dopuszczalne.

§ 18. Ustalenie obwodów, wyznaczenie lokalu głosowania i podanie do publicznej wiadomości, w sposób przyjęty w danej gminie, o terminie i miejscu głosowania powinno nastąpić na 14 dni przed dniem głosowania.

§ 19. O ustaleniu obwodów i wyznaczeniu lokali głosowania zarząd gminy wiejskiej i miasta nie stanowiącego odrębnego powiatu miejskiego, powinien zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej, zarząd zaś gminy miejskiej, stanowiącej odrębny powiat miejski — wojewódzką władzę administracji ogólnej — a w m. st. Warszawie — Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

§ 20. Dla każdego obwodu wyznaczy zarząd gminy komisję plebiscytową w składzie przewodniczącego i 4 członków. Przewodniczącego mianuje państwowa władza nadzorczą; członków rada gminna lub miejska z pośród swych członków. W razie zarządzenia głosowania powszechnego na żądanie mieszkańców gminy, dwóch członków komisji plebiscytowej powołuje rada gminna lub miejska z pośród organizacji społecznych biorących udział w walce z alkoholizmem na terenie gminy, a w ich braku z pośród innych organizacji oświatowo-kulturalnych. W wypadku ustalenia więcej, niż jednego obwodu, komisje obwodowe, po skończonem głosowaniu, przesyłają opieczetowane urny z odpowiednim protokołem do komisji głównej, wyznaczonej przez zarząd gminy, która dokona obliczeń i ustali wyniki głosowania. Obliczenie głosów powinno być dokonane natychmiast po ukończeniu głosowania i stwierdzone odpowiednim protokołem, przesłanym zarządowi gminy niezwłocznie po obliczeniu wyniku głosowania.

§ 21. Członkiem komisji plebiscytowej może być tylko osoba, uprawniona do głosowania i umiejąca czytać i pisać po polsku.

§ 22. Głosowanie nie może się zacząć przed godziną 9-tą i trwać dłużej, niż do godziny 21-ej.

§ 23. Ogłoszenie publiczne o wyniku głosowania powszechnego powinno być uskutecznione

w ciągu dni 3 po dniu przeprowadzenia głosowania. W tym samym terminie powinno być przedłożone właściwej władzy nadzorczej sprawozdanie o wyniku głosowania.

§ 24. Koszta przeprowadzenia głosowania w sprawie wprowadzenia zakazu sprzedaży napojów alkoholowych ponosi gmina.

§ 25. W ciągu 14-tu dni od daty ogłoszenia wyniku głosowania każdy uprawniony do głosowania może zgłosić zastrzeżenia co do sposobu przeprowadzenia głosowania z tytułu naruszenia postanowień ustawy i niniejszego rozporządzenia do właściwej władzy administracyjnej, a mianowicie: jeżeli głosowanie odbyło się w gminie wiejskiej lub w mieście niestanowiącym odrębnego powiatu miejskiego do powiatowej władzy administracji ogólnej, w mieście zaś stanowiącym odrębny powiat miejski do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej — a w m. st. Warszawie do Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

§ 26. O ile właściwa władza administracji ogólnej w ciągu miesiąca od dnia otrzymania uchwały sprzeciwi się wprowadzeniu jej w życie, może zarząd gminy na zasadach ogólnych odwołać się do wyższej instancji.

§ 27. Uchwała o zakazie sprzedaży napojów alkoholowych niezakwestjonowana w ciągu miesiąca przez właściwą władzę administracji ogólnej staje się wykonalną.

§ 28. O prawomocnie uchwalonym zakazie sprzedaży napojów alkoholowych zarząd gminy obowiązany jest powiadomić właściwą Izbę Skarbową, która wprowadza zakaz w życie od najbliższego terminu ustawowego.

§ 29. Za miejsca produkcji w rozumieniu art. 7 ustawy uważa się również wolne składy i rozlewnie, wydające do obrotu handlowego napoje alkoholowe o zawartości poniżej 4½% alkoholu.

Za naczynia zamknięte w rozumieniu tegoż artykułu ustawy uważa się zarówno butelki, jak beczki, antalki i t. p. opakowania.

§ 30. Spożywcą, w rozumieniu ustawy, jest każdy kupujący, czy to dla spożycia na miejscu, czy też dla spożycia w domu.

§ 31. W razie dwukrotnego w ciągu jednego roku kalendarzowego skazania koncesjonariusza w myśl ustawy przeciwalkoholowej może Izba Skarbowa w porozumieniu z powiatową władzą administracji ogólnej cofnąć koncesję na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych, orzekając równocześnie na pewien czas lub na zawsze niezdolność do uzyskania nowej koncesji. W razie takiegoż skazania zastępcy koncesjonariusza władza skarbową powinna cofnąć udzielone zezwolenie do zastępstwa koncesjonariusza; na wniosek powiatowej władzy administracji ogólnej może Izba Skarbowa orzec po-

nadto na pewien czas lub na zawsze niezdolność skazanego do uzyskania na własne imię koncesji na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych oraz do prowadzenia zakładu takiej sprzedaży w charakterze zastępcy.

§ 32. Przy władzach administracji ogólnej I instancji utrzymuje się komisje do walki z alkoholizmem, w granicach przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie komisji do walki z alkoholizmem oraz komisji sanitarno-obyczajowych (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 708).

§ 33. Do zakresu działania powiatowych organów kolegialnych względnie komisji do walki z alkoholizmem należy:

- a) wydawanie opinii w sprawie umieszczania zakładów detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych w lokalach nieodpowiadających warunkom przewidzianym w art. 5 ustawy,
- b) opinjowanie w sprawie rozlokowania miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych w poszczególnych miastach i gminach wiejskich,
- c) wyznaczanie delegatów swoich dla kontroli wykonywania przepisów ustawy oraz rozporządzeń, na ich podstawie wydanych.

§ 34. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Komunikacji: *Kühn*

596.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 7 sierpnia 1931 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa oraz Robót Publicznych o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły.

Na mocy art. 1 punkt b) i art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 374) zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 r. o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 607) przedłuża się do dnia 31 sierpnia 1932 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1931 r.

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*

Minister Rolnictwa: *Leon J. Połczyński*

Minister Robót Publicznych: *Norwid Neugebauer*